

Lesoporiadkové prestúpenia

v uh. lesnom zákone (zák. čl. XXXI./1879) a v zákone o zatýmnej ochrane lesov (zák. č. 37/1928).

Hlavný radca politickej správy Vojtech B a d i k (Bratislava).

Úkolom tohoto porovnania I. a IV. titulu zák. čl. XXXI./1879 a zák. č. 37/1928 s II. titulom zák. čl. XXXI./1879 je objasnenie povahy lesoporiadkových prestúpení, teraz všeobecne nazývaných lesopolicajnými priestupkami. Aby sa ľahšie mohli porovnať vzťahujúce sa predpisy uvedených zákonov, poľažne spomenutých titulov týchžže, považujem za potrebné uviesť tieto predpisy tak vo všeobecnosti jako aj podrobne.

Lesoporiadkové opatrenia obsahujú I. a IV. titul zák. čl. XXXI./1879 a zák. č. 37/1928 a na lesné priestupky sa vzťahujúce predpisy obsahuje II. titul zák. čl. XXXI./1879.

I. *titul uh. lesného zákona* jedná o udržovaní lesov a pozostáva z 5 záhlaví. 1. záhlavie obsahuje všeobecné ustanovenia o používaní lesov, spôsobe používania, o ochrane lesov atď., 2. záhlavie obsahuje zvláštne ustanovenia o lesoch štátu, býv. municípií, obcí, cirkevných korporácií, cirkevných osôb, základín, býv. sverenstiev a spolumajiteľstiev (komposesorátov, býv. urbárníkov atď.), 3. záhlavie jedná o vrchnostiach a medzítkach lesoporiadkových, 4. záhlavie jedná o prestúpeniach (nedodržaní) lesoporiadkových predpisov, spáchaných majiteľmi lesov vo vlastných lesoch, 5. záhlavie jedná o vrchnostiach, pokračujúcich vo veciach lesoporiadkových prestúpení, o príslušnosti týchžže a o pokračovaní.

Zk. č. 37/1928 obsahuje ustanovenia o zatýmnej ochrane lesov.

IV. *titul uh. lesného zákona* jedná o doprave lesných výrobkov a pozostáva z dvoch záhlaví: 1. záhlavie jedná o doprave na suchu a 2. záhlavie o doprave po vode.

II. *titul uh. lesného zákona* jedná o lesných priestupkoch a pozostáva z 3 záhlaví: 1. záhlavie obsahuje všeobecné ustanovenia, 2. záhlavie obsahuje zvláštne ustanovenia a to pod: A. o lesnej krádeži, pod B. o lesných poškodeniach, pod C. o nebezpečných činoch a opominutiach a vo zvláštnom odstavci o mimoriadnych opatreniach, 3. záhlavie jedná o súdoch, pokračujúcich vo veciach lesných priestupkov, o príslušnosti týchžže a o pokračovaní.

Skúmajúc podrobne *obsah* 1, 2 a 3 záhlavia I. titulu uh. lesného zákona vidíme, že obsahujú §§ 1.—45. opatrenia ohľadom užívania a spravovania lesov; klčovania a holorubu; používania ochranných lesov; zákazu klčovania; zalesňovania; zákazu klčovania pňov a koreňov; zákazu pasenia; zákazu sbierania steliva; kladenia ohňa; lesných požiarov; hubenia hmyzu; spravovania v zákone určených lesov dľa sústavného hospodárskeho plánu; vyhotovovania hospodárskych plánov; pominutia vyhotovenia hosp. plánov; pozmenenia hosp. plánov; zamestnania

odborného úradníctva a horárov; zameškania zamestnania potrebného osobníctva štátom; určenia lesoporiadkových vrchností; rozdelenia krajiny na obvody; lesných dozorcov; dozoru nad lesmi; lesných úradníkov a horárov atď.

Zák. č. 37/1928 obsahuje ustanovenia o majiteľoch lesov, ktorí hospodária dľa lesných hosp. plánov a bez nich; o mýt-nych ťažbách; obmýtnej doby; dozore; trestoch; uvalení vnú-tenej správy a určuje pokračujúce úrady a inštančné poradie.

§§ 178—180 záhl. 1. titulu IV. uh. lesného zákona obsahujú opatrenia o doprave lesných výrobkov cez cudzé pozemky, poť. súkromné cesty; náhrade s dopravou spôsobených škôd; složení záruky; zaopatrení furmanov s preukazmi; hlásení dokončenia dopravy. §§ 181.—205. záhlavia 2. titulu IV. obsahujú opatrenia o plfovaní a plavení dreva; vybudovaní vodných stavieb; trvaní (dobe) povolenia; obsahu povolenia; spôsobe plfovania a plavenia; vydaní nových povolení; súhlase majiteľov výhradných práv pri vydaní nových povolení; stanovení doby plavenia; platení príspevku doterajším koncesionárom; vystrojení žiadostí; pokračovaní pri povolovaní; zaniknutí práva plavenia a plfovania; poskytnutí práva vyvlastnenia koncesionárovi; vybudovaní ochranných stavieb; zmene vodných stavieb a prípadne o zastavení provodzu na ťarchu koncesionára; náhrade škôd spôsobených plfovaním a plavením; náhrade škôd spôsobených koncesionárom; volnom prechode koncesionára a jeho robotníkov na pobrežných pozemkoch; prihlásení započatia a dokončenia dopravy; uplatnení nároku na odškodné.

§§ 90—116 záhlavia 2. titulu II. uh. lesného zákona obsahujú opatrenia ohľadom lesných krádeží; lesných poškodení; nebezpečných činov a opominutí; výmínečných opatrení; ďalej definície jednotlivých priestupkov, sadzby ich trestov, opatrenia ohľadom nahradenia hodnoty, škody atď.

§§ 46. uh. lesného zákona nariaďuje trestať činy a opominutia majiteľov lesov, spáchané vo vlastných lesoch proti predpisom §§ 1—45. ako lesoporiadkové prestúpenia dľa §§ 47—60 a to toho, kto kľučuje les na priestore — uvedenom v § 2; kto odstránením takýchto lesov umožnil by rozširovanie sa lietavého piesku; kto kľučuje les na takých priestoroch, ktorých pôda nie je spôsobilá k inému hospodárskému obrábaniu; kto previedol nepovolený holorub v ochranných lesoch — uvedených v § 2; kto zameškal previesť v celej miere zalesňovacie práce, nariadené v § 5; kto zo svojej viny zameškal predložiť hospodársky plán; kto nezamestnáva spravovacie a strážne osobníctvo v potrebnom počte; kto nedodrží predpisy o kľčovaní pňov a koreňov, pasení, sbieraní steliva a vystúpení sprísahaných lesných úradníkov a hájnikov (horárov) zo služby; kto prevedie prerub oproti predpisom ustáleného hosp. plánu; kto sa odchýli bez povolenia od ustáleného hosp. plánu; kto povolí vo svojom lese inému vykonať taký čin, ktorý je lesoporiadkovým prestúpením a čin bol skutočne spáchaný.

§ 206. uh. lesného zákona prehlasuje za lesoporiadkové prestúpenia plavenie dreva bez povolenia; plfovanie na takých úsekoch riek a potokov, na ktorých sa vyžaduje povolenie (§ 181); vybudovanie vodných stavieb bez povolenia alebo odchyľne od nariadenia vrchnosti; prevádzanie stavieb, potrebných pre účele plavenia a plfovania, bez povolenia alebo odchyľne od nariadenia vrchnosti; prevádzanie regulačných prác v riekach a potokoch bez povolenia alebo odchyľne od nariadenia vrchnosti (§ 182); nezahlásenie započatia a skončenia včas (§§ 203 a 204) a ukladá trestanie pachateľov.

§ 8. zák. č. 37/1928 nariaďuje trestať majiteľov lesov — teda tiež aj vlastníkov, ktorí nie sú fyzickými osobami — po prípade osoby, ktoré majú právo ťažiť drevo v cudzom lese, ak jednújú proti predpisom tohoto zákona i nariadení, podľa neho vydaných. Nariaďuje tiež trestné stihanie lesných úradníkov, ktorí na svoje nebezpečie prevedú mýtnu ťažbu, odporujúcu tomuto zákonu a ktorí v dorozumení s majiteľom lesa alebo osobou, majúcou právo ťažiť drev v cudzom lese, pripustia prevedenie takej ťažby, ak sa nedokáže, že upozornili včas majiteľa lesa na to, že je ťažba v odpore s predpismi tohoto zákona.

§ 69. uh. lesného zákona prehlasuje, že v odstavcoch A a B. záhlavia 2. titulu II. uvedené krádeže a v lese iného spáchané poškodenia sú lesnými priestupkami, jestli nepresahuje 60 Kč: a) v prípade krádeže hodnota ukradnutej veci okrem škody, osobitne nahradí sa majúcej, b) v prípade poškodenia však obnos spôsobenej škody. Lesným priestupkom je tiež dľa § 70. uh. lesného zákona — za podmienok stanovených v § 69. — spolumajiteľom v spoločnom lese spáchaná krádež alebo poškodenie, poruší-li sa tým právo iného spolumajiteľa. V odst. C. záhlavia 2. titulu II. stanovené nebezpečné činy a opominutia sú — bez ohľadu na veľkosť nebezpečia a nakoľko niet opačného ustanovenia vo zvláštnych ustanoveniach — aj vtedy lesnými priestupkami, boly-li spáchané vo vlastnom lese (§ 71.). Spáchané sú lesné priestupky opominutím len v tých prípadoch, v ktorých sa to určí v ustanoveniach tohoto zákona (§ 72.). Trestať sa má dľa §§ 90.—114. a 116. pachateľ prípadne i spolupachateľ (§ 80.), teda fyzická osoba.

V smysle § 54. uh. lesného zákona je zodpovedný v prípadoch lesoporiadkových prestúpení majiteľ lesa — ohľadom pokuty a trov — za manžela (manželku) s nim spolu bývajúceho, za deti s nim v spoločnej domácnosti bývajúce a za svojich lesných alebo hospodárskych úradníkov: poručníci a opatrovníci za svojich poručencov a opatrovancov. Dokáže-li však majiteľ lesa, poľažne poručník alebo opatrovník, že sa stalo prestúpenie bez jeho vedomosti a že nebol v stave zabrániť tomu ani pri prísnom vykonávaní svojej dozornej povinnosti, zaniká jeho zodpovednosť v tomto prípade. — Majiteľ lesa, ktorý povolí inému vo svojom lese spáchanie takého činu, ktorý je lesoporiadkovým prestúpením dľa predošlých §§ a bol-li čin skutočne spáchaný, má byť trestaný dotyčný majiteľ

lesa tak, ako by spáchal ten čin sám (§ 55.). — Zaviazaný má byť pre lesoporiadkové prestúpenie odsúdený aj k hradeniu trov pokračovania. V prípade oslobodzujúceho rozhodnutia snáša trovy pokračovania krajinská lesná základina (§ 56.). — Zafažuje vymeraný peň. trest pozostalosť odsúdeného, nadobudnuť-li výmer právoplatnosti v jeho živote (§ 57.). — Nariadil sa výkon pred tým v rozhodnutí v smysle § 40. nariad. č. 10092/1881 F. M. a nezaplatil-li odsúdený pokutu v predpísanej lehote, byly povinné slúžnovské úrady poľ. mest. policačné úrady učiniť opatrenia z úradnej povinnosti ohľadom vykonania a to dl'a § 26. nar. č. 35839/1881 B. M. poľ. dl'a § 85. nar. č. 38547/1880 B. M. poľ. v smysle nar. č. 26194/1880 B. M. t. j. v prípade bezvýslednosti exekúcie — prevedenej na movitosti — nariadená a prevedená bola exekúcia na nemovitosti stránky na základe odst. 2. nar. č. 26194/1880 B. M. Nebola premenená pokuta (peň. trest), vymeraná pre lesoporiadkové prestúpenie, nikdy v uväznenie, lebo nedávajú k tomu podkladu ani §§ 47.—60., ani iné §§ uh. lesného zákona.

Dl'a § 8 zák. č. 37/1928 môže sa vymerať trest uväznenia, alebo pokuta, alebo obidva tresty súčasne. Ak je pokuta nedobytná, premení sa v primeraný trest uväznenia.

Dl'a § 84. uh. lesného zákona v prípade spáchania lesných priestupkov príslušníkmi rodiny, osobami pod poručníctvom alebo opatrovníctvom stojacími, služobnými, učňami, pomocníkmi a robotníkmi závodov, zodpovednými sú ohľadom náhrady hodnoty, škody a trov aj hlavy rodín, poručníci, opatrovníci, zamestnávateľia, priemyselníci a továrnici v tom prípade, keď zameškali vykonávanie dozorčieho práva. Zaviazať sa majú pozdejšie pomenovaní v tomto prípade spolu s pachateľom k hradeniu hodnoty, škody a trov, avšak zostáva neporušené ich regresné právo: provedené môže byť vykonanie proti nim len v tom prípade, zostalo-li čiastočne alebo celkom bezvýsledným vykonanie proti pachateľovi následkom jeho nemajetnosti.

Podľa tohoto pravidla sú zodpovednými za svojich poverencov a robotníkov aj k spracovaniu lesných plodín v lese alebo k odvezeniu tých oprávnení, nakoľko spáchali títo lesný priestupok v rámci ich poverenia.

V prípade *nedobytnosti* peňažitého trestu, vymeraného pre lesný priestupok, má sa použiť uväznenia a má sa z toho dôvodu určiť pri vymeraní trestu súčasne aj doba trvania uväznenia, použil sa majúceho miesto peňažitého trestu (§ 76.). Nezaplatí-li — právoplatnosť nadobudnutým rozsudkom — odsúdená stránka odškodné a peňažitý trest v lehote, určenej v rozsudku, môže sa previesť exekúcia. Ohľadom nariadenia a prevedenia exekúcie administratívnou cestou učiniť opatrenia z úradnej povinnosti v prvom stupni pokračovavši súd. Podrobné opatrenia vo veci exekúcie obsahuje ináč lesný zákon, pravočný poriadok, taktiež v § 164. spomenutý jedn. poriadok (teraz nar. č. 65000/1909 B. M. a 105000/1909 B. M.) só zreteľom na predpisy, vzťahujúce sa na exekučné sohanie priamych a nepriamych daní

(§ 162. lesného zákona a § 227. nar. č. 65000/1909 B. M.). Na nemovitost odsúdeného môže sa len vtedy zaviesť exekúcia cieľom dobytia peň. trestu, keď bola bezvýsledná na movitost prevedená exekúcia a nie je daný ani jeden z prípadov, uvedených v § 229. nar. č. 65000/1909 B. M. (§ 228. tohoto nar.). Ohľadom trov pokračovania v priestupkovom pokračovaní obsahujú opatrenia §§ 210.—216. nar. č. 65000/1909 B. M. a §§ 68.—87. nar. č. 105000/1909 B. M. v teraz platnom znení. Zák. č. 37/1928 a ani vl. nar. č. 97/1930 neobsahuje žiadne opatrenia v horeuvedenom smere. (Dokončení.)

Z p r á v y

Větší právo — větší odpovědnost. *Zvýšená pravomoc vlády, zakládající se na známém zákoně 95/1933 o mimořádné moci nařizovací, byla, aspoň podle prohlášení zpravodajů poslanecké sněmovny (v tisku 2521), podnětem k urychlenému projednání návrhu zákona »o trestním stíhání presidenta republiky a členů vlády podle §§ 34, 67 a 79 úst. listiny«, který byv přijat, právě byl publikován jako zákon z 21. února 1934 pod číslem 36 ročníku 1934 Sb. z. a nař. Zmíněný podnět byl tak působivý, že dovedl překonati politické a právní obtíže, jež byly příčinou, že §§ 67 (presidentova odpovědnost) a 79 (t. zv. práv. odpovědnost ministrů) zůstaly 14 let bez prováděcích zákonů. Vztah mezi zmocňovacím zákonem 95/1933 a urychleným projednáním osnovy zák. o odpovědnosti presidenta republiky a členů vlády není takový, jakému by nasvědčovala referenty zdůrazněná okolnost, že onen byl podnětem k tomuto. Novým zákonem nerozšiřuje se totiž odpovědnost zmíněných ústavních činitelů o ty akty, jež jim zmocňovacím zákonem byly nově přikázány. Zákon 36/1934 zakládá novou, a to trestní odpovědnost presidenta republiky a členů vlády za činy v něm uvedené. Trestní je tato odpovědnost proto, že se stanoví trest na určité skutkové podstaty, pro jehož výši bude především rozhodný stupeň zavinění delikventova a nikoli způsobená škoda. Odpovědnost tímto zákonem založená je nová, a to předem proto, že s určitou skutečností váže následky, jichž dosud nebylo, jednak i proto, že ustavuje a povolává nový orgán k provedení příslušného řízení. Konečně z výše nou je na základě nového zákona odpovědnost jistých orgánů, ježto odpovědnost dosavadními normami jim uložená nebyla touto nikterak zmírněna. Byl-li tedy zákon zmocňovací (95/1933) podnětem k vydání zák. 36/1934, pak patrně proto, že po rozšíření pravomoci vlády se směrodatným institucím tím jasněji projevilo, že dosavadní trestní odpovědnost vlády, nastupující jen, stalo-li se porušení zákona ministrem při výkonu jeho úřadu způsobem, který i dle obecného práva je*